

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

РІШЕННЯ

наукової ради СумДУ від 27 червня 2019 р. з питання:

«Стан та основні завдання з розвитку наукової грантової діяльності у СумДУ»

Розглянувши питання «Стан та основні завдання з розвитку наукової грантової діяльності у СумДУ», наукова рада зазначає, що Центром науково-технічної інформації (далі - ЦНТЕІ) разом з відділом міжнародних зв'язків (далі - ВМЗ) проводиться системна робота щодо підвищення показників університету за напрямом міжнародної наукової грантової діяльності. Зокрема, протягом року проводяться методичні та організаційно-технологічні семінари з підготовки грантових заявок, пошуку грантодавців тощо. У 2018 р. ЦНТЕІ розроблено «Довідник-інформаційних матеріалів про міжнародні організації, зарубіжні фонди, які надають гранти для проведення наукових досліджень», який розміщений на сайті ЦНТЕІ. Проводилась робота з інформування вчених університету про грантові програми шляхом адресної розсилки інформації до структурних підрозділів та розміщення у відповідному розділі сайту ЦНТЕІ.

У 2018 р. вперше в університеті розпочато виконання наукового грантового проекту (науковий керівник Погорелов М.В.) у рамках програми Європейського союзу Horizon 2020 (напрямок Marie Skłodowska-Curie Action-Research and Innovation Staff Exchange (MSCA-RISE)), що передбачає виконання наукових досліджень із забезпеченням академічних обмінів науковців з країн-партнерів. Проте підготовка заявок на грантові проекти у рамках програми Європейського союзу Horizon 2020 здійснюється не на достатньому рівні так у 2018 р. подано лише 3 заявки (станом на 28.03.19 р. у поточному році подано 5 заявок).

Загалом структурними підрозділами у 2018 р. подано 74 заявки на грантові проекти, з них 37 державного та 37 міжнародного рівнів (2016 р. – 38 та 41 відповідно, 2017 р. – 31 і 42). З аналізу поданих заявок на міжнародні грантові проекти спостерігається тенденція про обмежене коло авторських колективів вчених, які приймають участь у цьому виді робіт. Загальна кількість авторських колективів складає 20, що критично мало для наукового потенціалу університету. Найбільш активними у 2018 р. щодо підготовки грантових наукових проектів були кафедри біофізики, біохімії, фармакології та біомолекулярної інженерії (6 заявок); громадського здоров'я (4 заявки); патологічної анатомії (3 заявки); наноелектроніки (3 заявки); економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування (3 заявки); психології, політології та соціокультурних технологій (3 заявки); електроніки та комп'ютерної техніки (2 заявки); електроніки, загальної та прикладної фізики (2 заявки); адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки (2 заявки).

Протягом 2018 р. в університеті виконувалося лише 6 загальноуніверситетських міжнародних наукових грантів (2014 – 2, 2015 – 6, 2016 – 9, 2017 – 7) загальним обсягом фінансування 3,616 млн. грн. Щороку в університеті виконується 3 державних наукових грантів для молодих вчених.

Кількість наукових грантів міжнародного рівня не відповідає науковому потенціалу університету. З метою розвитку в університеті наукової грантової діяльності та систематизації відповідної роботи

Наукова рада рекомендує:

1. На системному рівні проводити роботу щодо організаційно-технологічного супроводження процесу подання проектів на відкриті конкурси для отримання міжнародних грантів наукового спрямування.

1.1. При оголошенні конкурсу білатеральних наукових проектів використовувати наступний алгоритм роботи:

- ВМЗ спільно з ЦНТЕІ проводить аналіз існуючих наукових контактів (договори про співпрацю, наукові публікації, індивідуальні стажування тощо) у розрізі структурних підрозділів університету за країною, з якою спільно проводиться конкурс;

- ЦНТЕІ проводить інформування структурних підрозділів про оголошений конкурс;

- у разі необхідності ВМЗ спільно з ЦНТЕІ проводять організаційно-технологічний семінар присвячений особливостям конкурсу для представників кафедр, які мають наукові контакти із ЗВО та науковими установами країн, з якими оголошено конкурс, заступників директорів (деканів) з наукової роботи та всіх бажаючих;

- директори (декани) інститутів (факультетів) надають на ім'я проректора з наукової роботи службові записки з інформацією про склад робочих груп для підготовки заявок;

- у разі необхідності проректор з наукової роботи затверджує своїм розпорядженням склад робочої групи;

- завідувачі кафедр організовують роботу з підготовки заявок;

- ЦНТЕІ здійснює контроль за підготовкою заявки та забезпечує своєчасне відправлення заявок до надавача гранту.

1.2. При оголошенні конкурсів Міжнародними науковими фондами (уряди країн, наукові ради США, НАТО, ЄС, HORIZON 2020 тощо) використовувати наступний алгоритм роботи:

- ВМЗ спільно з ЦНТЕІ проводить аналіз умов конкурсу та вимог для підготовки заявки;

- ЦНТЕІ проводить інформування структурних підрозділів про відкриті конкурси та умови їх проведення;

- у разі необхідності ВМЗ спільно з ЦНТЕІ проводить організаційно-технологічний семінар присвячений особливостям конкурсу для представників кафедр, які мають наукові контакти з ЗВО та науковими установами країн, з якими оголошено конкурс, заступників директорів (деканів) з наукової роботи та всіх бажаючих;

- завідувачі кафедр організовують роботу з підготовки заявок;

- у разі необхідності ВМЗ спільно з ЦНТЕІ надає допомогу при підготовці проектної заявки;

- ЦНТЕІ здійснює контроль за підготовкою заявки та у разі необхідності забезпечує своєчасне відправлення заявок до надавача гранту.

Відповідальні: проректор з наукової роботи – Черноус А.М.; начальник ВМЗ – Кириченко К.І.; начальник ЦНТЕІ – Гудков С.М.

Термін виконання – постійно.

2. Забезпечити підготовку та подання у 2019 р. щонайменше 50 заявок від університету, що передбачає обов'язкову підготовку заявки від кожної наукової групи, яка виконує держбюджетну НДР, на міжнародні наукові грантові проекти, зокрема Horizon 2020, COST, EUREKA, NATO тощо.

Відповідальні: завідувачі кафедр, декани факультетів і директори інститутів, начальник ЦНТЕІ.

Термін виконання – 31 грудня 2019 р.

3. Проводити системну роботу з інформування структурних підрозділів про відкриті конкурси (зокрема на web-сайтах університету, ЦНТЕІ й Національного контактного пункту Horizon 2020, у Facebook та за допомогою адресної розсилки повідомлень) та відповідного консультування. Запровадити практику видання щомісячного інформаційного дайджесту з інформацією про оголошені конкурси за грантовими програмами.

Відповідальний: керівник групи організації грантової діяльності наукового спрямування ЦНТЕІ Мандрика В.А.

Термін виконання – постійно.

4. Проводити технологічні семінари з методик пошуку закордонних партнерів, та підготовки заявок, про кращі практики участі в міжнародних наукових, освітніх та інших видів грантових проектів тощо.

Відповідальні: координатор координаційного центру підготовки грантових заявок (грантрайтингу) – Кириченко К.І.; керівник групи організації грантової діяльності наукового спрямування ЦНТЕІ – Мандрика В.А.

Термін виконання – постійно.

5. Проводити постійний пошук партнерів або вже сформованих консорціумів для подачі спільних заявок для участі в міжнародних наукових грантових проектах у мережах наукових контактів на порталі учасників рамкових програм ЄС, у службі пошуку партнерів CORDIS, мережі наукових контактів LinkedIn, Researchgate тощо.

Відповідальні: заступники деканів факультетів і директорів інститутів з наукової роботи, завідувачі кафедр.

Термін виконання – постійно.

6. Директорам (деканам) інститутів (факультетів) забезпечити реєстрацію представників наукових напрямів на порталі Європейської Комісії.

Відповідальні: декани факультетів і директори інститутів.

Термін виконання – 30 вересня 2019 р.

7. З метою використання наукового потенціалу університету щодо наукової роботи та міжнародного співробітництва:

– здійснювати моніторинг даних про спільні наукові публікації з представниками ЗВО та наукових установ інших країн для можливого використання цих контактів та спільного доробку при підготовці заявок для участі в міжнародних наукових грантових проектах;

– проводити системну роботу з подання заявок на довгострокові наукові стажування наукових, науково-педагогічних працівників, аспірантів та докторантів університету;

– посилити моніторинг результативності виконання індивідуальних міжнародних грантів, стажувань, закордонних відряджень, виїздів за кордон наукових і науково-педагогічних працівників, прийому іноземних делегацій.

Відповідальні: декани факультетів і директори інститутів.

Термін виконання – постійно.

8. При організації структурними підрозділами університету міжнародних наукових конференцій планувати проведення заходів, зокрема воркшопів, які присвячені пошуку потенційних партнерів для спільної участі в міжнародних грантових проектах.

Відповідальні: декани факультетів і директори інститутів.

Термін виконання – згідно із затвердженим планом проведення наукових, науково-технічних та науково-методичних заходів СумДУ.

9. Удосконалити існуючу нормативну базу та розробити нові нормативні документи щодо механізмів мотивації грантової діяльності наукового спрямування, зокрема надання внутрішньоуніверситетських грантів за рахунок наукових коштів для участі в міжнародних закордонних конференціях з конкретної галузі знань, матеріали яких публікуються у виданнях, що індексуються БД Scopus та/або Web of Science Core Collection, що дасть можливість встановити контакти з іноземними вченими для проведення спільних наукових досліджень.

Відповідальні: проректор з наукової роботи – Чорноус А.М., начальник ЦНТЕІ – Гудков С.М., начальник ВМЗ – Кириченко К.І.

Термін виконання – 30 листопада 2019 р.

10. Поширювати практику формування в межах оголошених конкурсів міжфакультетські (міждисциплінарні) робочі групи для підготовки спільних заявок.

Відповідальні: проректор з наукової роботи – Чорноус А.М.

Термін виконання – 31 грудня 2019 р.

11. Рекомендувати Центру розвитку кадрового потенціалу навчального закладу включити в програму підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету семінари з підготовки грантових заявок та включити до контрольних показників накопичувальної системи обрахунку основних результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Сумського державного університету бали за підготовку грантових заявок, зареєстрованих відповідним чином.

Відповідальні: начальник Центру розвитку кадрового потенціалу навчального закладу Циганюк Д.Л.

Термін виконання – 31 грудня 2019 р.

Голова наукової ради

А.М. Чорноус

Секретар наукової ради

І.Ю. Аблєєва